

ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

พ.ศ. ๒๕๒๘

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๒๑ และมาตรา ๘ มาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติเงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นของสมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกรรมการ พ.ศ. ๒๕๒๒ และมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติเงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นของสมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกรรมการ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นของสมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกรรมการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๖ สภาผู้แทนราษฎรตราข้อบังคับการประชุมของสภาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๒๘”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกข้อบังคับการประชุมของสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๒๒

ข้อ ๔ ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรรักษาการตามข้อบังคับนี้ และมีอำนาจวางระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามข้อบังคับนี้

หมวด ๑

การเลือกประธานสภาและรองประธานสภาผู้แทนราษฎร

อ

ข้อ ๕ การเลือกประธานสภา สมาชิกแต่ละคนมีสิทธิเสนอชื่อสมาชิกได้หนึ่งชื่อ การเสนอนั้นต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่ายี่สิบคน

ถ้ามีการเสนอชื่อผู้ใดเพียงชื่อเดียว ให้ถือว่าผู้นั้นได้รับเลือก ถ้ามีการเสนอชื่อหลายชื่อให้ออกเสียงลงคะแนน โดยเรียกชื่อสมาชิกตามลำดับอักษร ให้ออกเสียงลงคะแนนเป็นรายคนด้วยการชานชื่อที่เสนอชื่อใดชื่อหนึ่ง และให้ประธานของที่ประชุมเชิญสมาชิกห้าคนเป็นผู้ตรวจนับคะแนน

สภา

ให้ประธานประกาศชื่อผู้ได้รับเลือกต่อที่ประชุม

ข้อ ๖ การเลือกรองประธานสภา ให้นำความในข้อ ๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

คามพิ

ในกรณีที่สภามีมติให้มีรองประธานสภาสองคน ให้เลือกรองประธานสภาคนที่หนึ่งก่อน แล้วจึงเลือกรองประธานสภาคนที่สอง

กิจการ

ข้อ ๗ เมื่อเลือกประธานสภาและรองประธานสภาได้แล้ว ให้เลขาธิการรัฐสภารีบแจ้งไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำความขึ้นกราบบังคมทูล

สภาม

เมื่อพระมหากษัตริย์ได้ทรงแต่งตั้งประธานสภา และรองประธานสภาแล้ว ให้เลขาธิการรัฐสภาส่งสำเนาประกาศพระบรมราชโองการไปยังวุฒิสภาเพื่อทราบด้วย

มีรองป

แทนป

ปฏิบัติ

หมวด ๒

อำนาจและหน้าที่ของประธานสภาและรองประธานสภาผู้แทนราษฎร
และหน้าที่ของเลขาธิการรัฐสภา

ข้อ ๘ ประธานสภาผู้แทนราษฎรและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นประธานของที่ประชุมสภา
- (๒) ควบคุมและดำเนินกิจการของสภา
- (๓) รักษาความสงบเรียบร้อยในสภาตลอดถึงบริเวณของ

สภา

(๔) เป็นผู้แทนสภาในกิจการภายนอก

(๕) อำนาจและหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ หรือตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้

ข้อ ๙ รองประธานสภาผู้แทนราษฎรและหน้าที่ช่วยประธานสภาในกิจการอันเป็นอำนาจหน้าที่ของประธานสภา หรือปฏิบัติการตามที่ประธานสภามอบหมาย

เมื่อประธานสภาไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ในกรณีที่มิใช่อำนาจหน้าที่ของประธานสภา ให้รองประธานสภาคนหนึ่งเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภา ถ้ารองประธานสภาคนหนึ่งไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานสภาคนหนึ่งเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภา

ข้อ ๑๐. เลขานุการรัฐสภามีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

หรือ

(๑) นัดประชุมสภาและคณะกรรมการ

ของส

(๒) เชิญผู้เป็นประธานชั่วคราวของที่ประชุมสภาและ

ที่ประชุมคณะกรรมการเข้าปฏิบัติหน้าที่

(๓) ช่วยประธานในการควบคุมการนับคะแนนเสียง

(๔) รับผิดชอบการทำรายงานการประชุม

ปลอ

(๕) ยืนยันมติของสภาไปยังผู้ที่เกี่ยวข้อง

ประชุม

(๖) รักษาสรรพเอกสารของสภา

(๗) ควบคุมการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามระเบียบที่

เป็น

ประธานสภาวางไว้

เป็น

(๘) ปฏิบัติการตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ

(๙) ปฏิบัติการอื่นตามที่ประธานสภามอบหมาย

หมวด ๓

การประชุมสภา

ส่วนที่ ๑

วิธีการประชุม

สภา

ได้

ข้อ ๑๑. การประชุมเปิดเผย ให้บุคคลภายนอกเข้าฟังการประชุม

ได้ตามระเบียบที่ประธานสภาวางไว้

และ

ให้ประธานสภาจัดให้มีการถ่ายทอดการประชุมทางวิทยุกระจาย

เสียง และหรือโทรทัศน์ หากมีเหตุขัดข้อง ให้แจ้งที่ประชุมทราบ

รวม

ข้อ ๒๖ สภาอาจมีมติให้จกรายงานการประชุมลับครั้งใดทั้งหมด หรือแต่เพียงบางส่วนก็ได้ แต่ให้มีบันทึกเหตุการณ์ไว้

ข้อ ๒๗ การเปิดเผยรายงานการประชุมลับ ให้เป็นไปตามมติ ของสภา

ข้อ ๒๘ สภาอาจมีมติห้ามโฆษณาข้อความอันเกี่ยวกับความ ปลอดภัย หรือประโยชน์สำคัญของแผ่นดิน ที่ได้กล่าวหรือปรากฏในการ ประชุมก็ได้

ข้อ ๒๙ ให้เลขาธิการรัฐสภาจัดพิมพ์รายงานการประชุมสภาขึ้น เป็นเล่ม ทั้งนี้ นอกจากรายงานการประชุมลับที่มีมติของสภาให้ เปิดเผยและข้อความที่ห้ามโฆษณา

ส่วนที่ ๒

การเสนอญัตติ

ข้อ ๓๐ ญัตติทั้งหลายต้องเสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือต่อประธาน สภา และต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าห้าคน ทั้งนี้ เว้นแต่ข้อบังคับนี้ ได้กำหนดไว้โดยเฉพาะเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๓๑ ญัตติตามมาตรา ๑๓๗ และมาตรา ๑๕๔ ของรัฐธรรมนูญ และญัตติที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอไม่ต้องมีผู้รับรอง

ข้อ ๓๒ ญัตติขอให้รัฐสภาตีความรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๔๑ ของ รัฐธรรมนูญ ถ้าสมาชิกเป็นผู้เสนอต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่ายี่สิบคน

๒๕๒๘
สภาและ
มเสียง
ระเบียบที่
าย
การประชุม
ยกระชาย
าม

เล่ม

ญัตติ
ตาม
กำหนด

ข้อ ๓๓ ญัตติขอให้คณะกรรมการสามัญคณะใดคณะหนึ่ง หรือ ขอให้สภาตั้งคณะกรรมการวิสามัญ กระทำกิจการหรือพิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใดๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภา ถ้าสมาชิกเป็นผู้เสนอ ต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าสิบคน

ข้อ

ข้อ ๓๔ ในกรณีที่เกี่ยวข้องกับประโยชน์สำคัญของแผ่นดิน หรือมีความจำเป็นรีบด่วนในอันที่จะรักษาความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือความมั่นคงของประเทศไม่ว่าในทางเศรษฐกิจ หรือในทางใด ๆ ก็ตาม หรือในอันที่จะขจัดเหตุใด ๆ ที่กระทบกระเทือนต่อเสถียรภาพของประชาชนอย่างร้ายแรง จะเสนอญัตติด่วนเพื่อให้สภาพิจารณาเป็นการด่วนก็ได้

เสนอ

ญัตติด่วนต้องมีลักษณะทำนองเดียวกับกระทู้ และต้องมีวัตถุประสงค์เพื่อให้สภาดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง

ทำน

ข้อ ๓๕ ให้เป็นอำนาจของประธานสภาที่จะวินิจฉัยว่าญัตติใดเป็นญัตติด่วนหรือไม่ และเมื่อวินิจฉัยแล้วให้แจ้งผู้เสนอญัตติทราบพร้อมด้วยเหตุผลภายในห้าวันนับแต่วันที่ได้รับญัตตินั้น

หรือ

คิด

ข้อ ๓๖ ให้ประธานสภาบรรจุญัตติด่วนเข้าระเบียบวาระการประชุม ในโอกาสแรกที่จะกระทำได้ ในการนี้จะบรรจุเพิ่มเติมในระเบียบวาระการประชุมที่จัดไปแล้วก็ได้

ข้อ ๓๗ ญัตติที่จะก่อให้เกิดผลใช้บังคับเป็นกฎหมาย ต้องเสนอเป็นร่างพระราชบัญญัติและปฏิบัติตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

ข้อ ๓๘ ภายใต้บังคับข้อ ๓๖ และข้อ ๓๗ ให้ประธานสภาบรรจุ
ญัตติเข้าระเบียบวาระการประชุมสภาภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่รับญัตตินั้น
ตามลำดับที่ยื่นก่อนหลัง หรือตามมาตรา ๑๒๕ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ
กำหนดวันดังกล่าวให้หมายถึงวันในสมัยประชุม

ข้อ ๓๙ ญัตติต่อไปนี้ไม่ต้องเสนอล่วงหน้าหรือเป็นหนังสือ

- (๑) ขอให้ปรึกษาหรือพิจารณาเป็นเรื่องด่วน
- (๒) ขอให้เปลี่ยนระเบียบวาระการประชุม
- (๓) ขอให้ลงมติตามข้อ ๒๖ หรือข้อ ๒๘
- (๔) ญัตติในข้อ ๔๐ ข้อ ๖๖ ข้อ ๖๗ ข้อ ๘๘ หรือ

ข้อ ๑๓๖

(๕) ญัตติที่ประธานอนุญาตตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๔๐ เมื่อที่ประชุมกำลังปรึกษาหรือพิจารณาญัตติโดยผู้ ห้าม
เสนอญัตติอื่นนอกจากญัตติต่อไปนี้

- (๑) ขอแปรญัตติเฉพาะในเรื่องที่มีใช้ร่างพระราชบัญญัติ
- (๒) ขอให้รวมระเบียบวาระการประชุมที่เป็นเรื่องเดียวกัน
ทำนองเดียวกัน หรือเกี่ยวเนื่องกันเพื่อพิจารณาพร้อมกัน

(๓) ขอให้ส่งปัญหาไปยังคณะกรรมการเพื่อพิจารณา
หรือขอให้บุคคลใดส่งเอกสาร หรือมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความ
ความคิดเห็น

- (๔) ขอให้รวมหรือแยกประเด็นพิจารณาหรือลงมติ
- (๕) ขอให้เลื่อนการปรึกษาหรือพิจารณา
- (๖) ขอให้ปิดอภิปราย

(๑) ขอให้ยกเรื่องอื่นขึ้นปรึกษาหรือพิจารณา

ญัตติตาม (๓) (๕) (๖) หรือ (๗) เมื่อที่ประชุมลงมติเห็นชอบตามที่เสนอแล้ว ห้ามมิให้เสนอญัตติอื่นในข้อนอก

ข้อ ๔๑ ญัตติตามข้อ ๔๐ (๖) และ (๗) ห้ามผู้ใดเสนอในคราวเดียวกันกับการอภิปรายของตน

ข้อ ๔๒ ญัตติตามข้อ ๔๐ (๗) ห้ามเสนอในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

ข้อ ๔๓ ในกรณีที่ที่ประชุมลงมติให้ยกเรื่องอื่นขึ้นปรึกษาหรือพิจารณา ให้ญัตติเดิมเป็นอันตกไป

ข้อ ๔๔ ญัตติที่เสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือ สมาชิกผู้เสนอและผู้รับรองต้องลงลายมือชื่อในญัตตินั้น

ข้อ ๔๕ ญัตติที่ไม่ต้องเสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือ ให้ผู้รับรองญัตติแสดงการรับรองโดยวิธียกมือขึ้นในที่ประชุม

ข้อ ๔๖ การแก้ไขเพิ่มเติมญัตติที่ประธานสภาสั่งบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมแล้ว จะกระทำได้อีกเมื่อได้รับความยินยอมของที่ประชุมผู้เสนอญัตติหรือผู้รับรองอาจถอนญัตติหรือการรับรองของตนได้ โดยได้รับความยินยอมของที่ประชุม

ข้อ ๔๗ การถอนคำแปรญัตติจะกระทำเมื่อใดก็ได้ แต่การขอแก้ไขเพิ่มเติมคำแปรญัตติจะกระทำได้เฉพาะภายในกำหนดเวลาแปรญัตติ

ข้อ ๔๘ ภายใต้บังคับข้อ ๔๖ วรรคสอง การถอนข้อจากการเป็นผู้รับรองหรือจากการเป็นผู้ร่วมกันเสนอญัตติใดจะกระทำมิได้

การประชุมลับ ห้ามบุคคลภายนอกเข้าฟังการประชุม เว้นแต่ผู้ที่ได้รับอนุญาตจากประธานของที่ประชุมเท่านั้น

ข้อ ๑๒ ให้มีการประชุมครั้งแรกภายในสัปดาห์นับแต่วันเปิดสมัยประชุมสามัญหรือวิสามัญของรัฐสภา

การประชุมครั้งต่อไปให้เป็นไปตามมติที่สภากำหนดไว้ แต่ประธานสภาจะสั่งงดการประชุมครั้งใดก็ได้ เมื่อเห็นว่าไม่มีเรื่องที่สมควรจะบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุม

ในกรณีที่ประธานสภาเห็นสมควรเรียกประชุมเป็นพิเศษ ก็ให้เรียกประชุมได้

ข้อ ๑๓ การนัดประชุมต้องทำเป็นหนังสือ เว้นแต่เมื่อได้บอกนัดในที่ประชุมแล้ว จึงให้ทำหนังสือแจ้งเฉพาะสมาชิกที่ไม่ได้มาประชุม

การนัดประชุม ให้นัดล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวัน แต่ประธานสภาจะนัดเร็วกว่านี้ได้เมื่อเห็นว่าเป็นเรื่องด่วน

ข้อ ๑๔ ให้ส่งระเบียบวาระการประชุมกับเอกสารที่เกี่ยวข้องไปพร้อมกับหนังสือนัดประชุม ถ้าประธานสภาเห็นว่าจำเป็นหรือสมควรจะให้ส่งเพิ่มเติมอีกก็ได้ แต่ต้องก่อนวันนัดประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งวัน

ข้อ ๑๕ การจัดระเบียบวาระการประชุมให้จัดลำดับดังต่อไปนี้

- (๑) เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม
- (๒) รับรองรายงานการประชุม
- (๓) กระทั่งถาม
- (๔) เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว

(๕) เรื่องที่ค้างพิจารณา

(๖) เรื่องที่เสนอใหม่

(๗) เรื่องอื่น ๆ

ในกรณีที่ประธานสภาเห็นว่าเรื่องใดเป็นเรื่องด่วน จะจัดไว้ในลำดับใดของระเบียบวาระการประชุมก็ได้

ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีขอให้จัดเรื่องซึ่งคณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอเรื่องใดเป็นเรื่องด่วนไว้ในลำดับใดของระเบียบวาระการประชุม ก็ให้ประธานสภาพิจารณา และอาจจัดให้ตามที่คณะรัฐมนตรีขอ

ข้อ ๑๖ ให้มีสมุดวางไว้สำหรับสมาชิกมาประชุมลงชื่อก่อนเข้าประชุมทุกครั้ง

เมื่อมีสมาชิกลงชื่อมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิก จึงจะเป็นองค์ประชุม

เมื่อมีสัญญาณให้เข้าประชุม ให้สมาชิกเข้านั่งในที่ที่กำหนดไว้

เมื่อมีสมาชิกเข้าประชุมครบองค์ประชุมแล้ว ให้ประธานดำเนินการประชุมได้

เมื่อประธานขยับบัลลังก์ ให้ผู้ที่อยู่ในที่ประชุมยืนขึ้นจนกว่าประธานได้นั่งลงแล้ว

ข้อ ๑๗ เมื่อพ้นกำหนดประชุมครั้งชั่วโมง สมาชิกยังไม่ครบองค์ประชุม ประธานจะสั่งให้เลื่อนการประชุมไปก็ได้

ข้อ ๑๘ เมื่อไม่มีผู้ปฏิบัติหน้าที่ประธานของที่ประชุม ให้สมาชิกผู้มีอายุสูงสุดซึ่งมาประชุมเป็นประธานชั่วคราวของที่ประชุม เพื่อให้

ที่ประชุมดำเนินการเลือกตั้งประธานและรองประธานสภาตามข้อ ๕ และข้อ ๖ หรือเพื่อให้ที่ประชุมดำเนินการเลือกตั้งประธานเฉพาะคราวสำหรับการประชุมครั้งนั้น ในกรณีที่ที่ประชุมต้องประชุมปรึกษาเรื่องอื่น

ในการเลือกประธานเฉพาะคราว ให้นำความในข้อ ๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม เว้นแต่การลงคะแนนให้กระทำตามข้อ ๖๖ (๑)

ข้อ ๑๕ การประชุมสภา ให้ที่ประชุมพิจารณาเฉพาะเรื่องที่มีอยู่ในระเบียบวาระการประชุม และต้องดำเนินการพิจารณาตามลำดับระเบียบวาระการประชุมที่จัดไว้ ทั้งนี้ เว้นแต่ที่ประชุมจะลงมติเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๒๐ ผู้ใดประสงค์จะกล่าวถ้อยคำต่อที่ประชุม ให้ยกมือขึ้นพ้นศีรษะ เมื่อประธานอนุญาตแล้วจึงขึ้นขึ้นกล่าวได้ และต้องเป็นคำกล่าวกับประธานเท่านั้น

ข้อ ๒๑ ถ้ารัฐมนตรีขอแถลงหรือชี้แจงเรื่องใดต่อที่ประชุม ให้ประธานพิจารณาอนุญาต

สมาชิกอาจซักถามเพื่อความกระจ่างแจ้งในเรื่องที่แถลงหรือชี้แจงนั้น แต่รัฐมนตรีจะไม่ตอบก็ได้ เมื่อเห็นว่าข้อซักถามนั้นยังไม่ควรเปิดเผย เพราะเกี่ยวกับความปลอดภัยหรือประโยชน์สำคัญของแผ่นดิน

ข้อ ๒๒ ประธานมีอำนาจปรึกษาที่ประชุมในปัญหาใด ๆ สั่งพักการประชุม เลื่อนการประชุม หรือเลิกการประชุมได้ตามที่เห็นสมควร

ถ้าประธานลงจากบัลลังก์โดยมิได้สั่งอย่างใด และไม่มีรองประธานปฏิบัติหน้าที่แทน ให้เลิกการประชุม

ข้อ ๒๓ รายงานการประชุมสภา เมื่อคณะกรรมการตรวจแล้ว ก่อนที่จะเสนอให้สภารับรอง ให้ทำสำเนาวางไว้สามฉบับ ณ สำนักงาน เลขาธิการรัฐสภาไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน เพื่อให้สมาชิกตรวจดูได้

รายงานการประชุมสภาทุกครั้งจะต้องมีรายชื่อสมาชิกที่มาประชุม ที่ลาการประชุมและที่ขาดการประชุม

สมาชิกมีสิทธิขอแก้ไขเพิ่มเติมรายงานการประชุมสภาดังกล่าว ให้ตรงตามที่เป็นจริง โดยยื่นคำขอแก้ไขเพิ่มเติมต่อประธานคณะกรรมการ ถ้าคณะกรรมการไม่ยอมแก้ไขเพิ่มเติมให้ตามที่ขอ สมาชิกผู้นั้นมีสิทธิที่จะยื่นคำขอแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อขอให้สภาวินิจฉัย

ข้อ ๒๔ รายงานการประชุมสภาครั้งใด เมื่อได้วางสำเนาไว้ เพื่อให้สมาชิกตรวจดูแล้ว ถ้ามีการแก้ไขเพิ่มเติมในภายหลังโดยคณะกรรมการแก้ไขเพิ่มเติมเอง หรือโดยสมาชิกขอให้แก้ไขเพิ่มเติมก็ตาม ในคราวที่สภาพิจารณารับรองรายงานการประชุมนั้น คณะกรรมการ จะต้องแถลงต่อที่ประชุมถึงการแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าว

ข้อ ๒๕ เมื่อสภาได้รับรองรายงานการประชุมสภาครั้งใดแล้ว ให้ประธานสภาลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

รายงานการประชุมสภาที่ได้รับรองแล้ว แต่ประธานสภายังมิได้ ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน หรือรายงานการประชุมสภายังมิได้มีการรับรองเพราะเหตุที่อายุของสภาสิ้นสุดลง ให้เลขาธิการรัฐสภานั้นที่ก เหตุนั้นไว้ และเป็นผู้รับรองความถูกต้องของรายงานการประชุมนั้น

ถ้าผู้
ผู้
ญต

กัน
หรือ
เปล

แต่
อภิ

กร
ญต
เป็น

ข้อ ๔๘ ญัตติหรือคำแปรญัตติใดถึงวาระพิจารณาในที่ประชุมแล้ว ถ้าผู้เสนอญัตติหรือผู้แปรญัตติไม่ชี้แจงในที่ประชุม หรือผู้เสนอญัตติหรือผู้แปรญัตติไม่อยู่ในที่ประชุมโดยไม่มีผู้ชี้แจงแทนในฐานะผู้รับมอบหมาย ญัตติหรือคำแปรญัตตินั้นเป็นอันตกไป

การมอบหมายให้ชี้แจงแทนต้องทำเป็นหนังสือยื่นต่อประธานสภา

ข้อ ๕๐ ญัตติใดตกไปแล้ว ห้ามนำญัตติซึ่งมีหลักการเช่นเดียวกันขึ้นเสนออีกในสมัยประชุมเดียวกัน เว้นแต่ญัตติที่ยังมิได้มีการลงมติ หรือญัตติที่ประธานสภาจะอนุญาตในเมื่อพิจารณาเห็นว่าเหตุการณ์ได้เปลี่ยนแปลงไป

ส่วนที่ ๓

การอภิปราย

ข้อ ๕๑ ผู้มีสิทธิอภิปรายก่อน คือผู้เสนอญัตติหรือผู้แปรญัตติ แต่ถ้าผู้เสนอญัตติหรือผู้แปรญัตติมีหลายคน ให้ประธานอนุญาตให้อภิปรายก่อนได้เพียงคนเดียว

กรรมการซึ่งได้สงวนความเห็น กรรมการผู้รับมอบหมายจาก กรรมการซึ่งได้สงวนความเห็น หรือสมาชิกผู้รับมอบหมายจากผู้แปรญัตติซึ่งได้สงวนคำแปรญัตติไว้ในชั้นคณะกรรมการ ให้มีฐานะเสมือนเป็นผู้แปรญัตติด้วย

ข้อ ๕๒ เมื่อผู้อภิปรายก่อนได้อภิปรายแล้ว การอภิปรายในลำดับต่อไปจะต้องเป็นการอภิปรายสลับกันระหว่างฝ่ายค้านและฝ่ายสนับสนุน

เว้นแต่ในวาระของฝ่ายใดไม่มีผู้อภิปรายอีกฝ่ายหนึ่งจึงอภิปรายซ้อนได้

การอภิปรายไม่สนับสนุนและไม่ค้าน ย่อมกระทำได้โดยไม่ต้อง
สลับและมีให้นับเป็นวาระอภิปรายของฝ่ายใด

ข้อ ๕๓ ถ้ามีผู้ขออภิปรายหลายคน ประธานจะให้คนใดอภิปราย
ก็ได้แต่ให้คำนึงถึงผู้เสนอญัตติ ผู้แปรญัตติ ผู้รับรองญัตติ ผู้รับรอง
คำแปรญัตติ และผู้ซึ่งยังไม่ได้อภิปรายด้วย

ข้อ ๕๔ ในการอภิปรายต้องอยู่ในประเด็นหรือเกี่ยวกับประเด็นที่
กำลังปรึกษากันอยู่ต้องไม่ฟุ่มเฟือย วนเวียน ซ้ำซากหรือซ้ำกับผู้อื่น และ
ห้ามมิให้นำเอกสารใด ๆ มาอ่านให้ที่ประชุมฟังโดยไม่จำเป็น

ห้ามผู้อภิปรายแสดงกิริยาหรือใช้วาจาอันไม่สุภาพ ใส่ร้ายหรือ
เสียดสีบุคคลใด และห้ามกล่าวถึงพระมหากษัตริย์ หรือออกชื่อสมาชิก
หรือบุคคลใดโดยไม่จำเป็น

ข้อ ๕๕ ถ้าประธานเห็นว่าผู้ใดได้อภิปรายพอสมควรแล้ว
ประธานจะให้ผู้นั้นหยุดอภิปรายก็ได้

ข้อ ๕๖ สมาชิกผู้ใดต้องการประท้วงว่าการฝ่าฝืนข้อบังคับ ให้
ยื่นและยกมือขึ้นพร้อมศีรษะ ประธานต้องให้โอกาสผู้นั้นชี้แจง แล้วให้
ประธานวินิจฉัยว่าได้มีการฝ่าฝืนข้อบังคับตามที่ประท้วงหรือไม่ คำวินิจฉัย
ของประธานถือเป็นเด็ดขาด

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลมแก่ผู้ถูกอภิปราย
พาดพิงถึงเรื่องส่วนตัวหรือเรื่องอันเป็นเหตุเสียหายแก่ผู้นั้น

ข้อ ๕๗ ผู้อภิปรายอาจถอนคำพูดของตนได้เมื่อมีผู้ประท้วงตาม
ข้อ ๕๖

เล่ม

สม

ที่ปร

อภิ

ที่มา

ช.แจ

ผู้ทก

ข้อ ๕๘ การอภิปรายเป็นอันยุติเมื่อ

- (๑) ไม่มีผู้ใดอภิปราย
- (๒) ที่ประชุมลงมติให้ปิดอภิปราย
- (๓) ที่ประชุมลงมติให้ยกเรื่องอันขึ้นปรึกษา

ข้อ ๕๙ ในกรณีที่ประธานพิจารณาเห็นว่าได้อภิปรายกันพอสมควรแล้ว จะขอให้ที่ประชุมวินิจฉัยว่าจะปิดอภิปรายหรือไม่ก็ได้

ข้อ ๖๐ เมื่อการอภิปรายได้ยุติแล้วห้ามผู้ใดอภิปรายอีก เว้นแต่ที่ประชุมจะต้องลงมติในเรื่องนั้น จึงให้ผู้ซึ่งได้อภิปรายก่อน มีสิทธิอภิปรายสรุปความที่ได้อภิปรายกันมาแล้วได้ก่อนที่ประชุมจะลงมติ

เมื่อการอภิปรายได้สิ้นสุดแล้ว ให้ประธานมีสัญญาณให้สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนลงมติ

ข้อ ๖๑ ประธานอาจอนุญาตให้รัฐมนตรีมอบหมายให้บุคคลใดๆ ชำแจงข้อเท็จจริงต่อที่ประชุมประกอบการอภิปรายของรัฐมนตรีก็ได้

ข้อ ๖๒ ถ้าประธานให้สัญญาณด้วยการเคาะค้อนหรือย่นขึ้น ให้ผู้ที่กำลังพูดอยู่หยุดพูดและนั่งลงทันที

ส่วนที่ ๔

การลงมติ

ข้อ ๖๓ ในกรณีที่จะต้องมัตติของสภาให้ประธานขอให้ที่ประชุม

ลงมติ

เล
จ
เม
ใ
ป
น
จ
ห
เบ
อ
ใ
น

ข้อ ๖๔ เสียงข้างมากตามมาตรา ๑๑๓ ของรัฐธรรมนูญนั้น ถ้าความเห็นของที่ประชุมมีสองฝ่าย ให้ถือเอาจำนวนคะแนนเสียงฝ่ายที่มากกว่า และถ้าความเห็นของที่ประชุมมีเกินกว่าสองฝ่าย ให้ถือเอาจำนวนคะแนนเสียงฝ่ายที่มากที่สุด

การออกเสียงขาดของประธาน ให้กระทำการเปิดเผยโดยจะให้เหตุผลหรือไม่ก็ได้

ข้อ ๖๕ การออกเสียงลงคะแนนให้กระทำการเปิดเผย แต่เมื่อคณะรัฐมนตรีร้องขอหรือสมาชิกเสนอญัตติโดยสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่ายี่สิบคน ขอให้กระทำการลับจึงให้ลงคะแนนลับ

ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีร้องขอ หรือสมาชิกเสนอญัตติให้ลงคะแนนลับตามวรรคหนึ่ง ถ้ามีสมาชิกคัดค้านและมีผู้รับรองไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของสมาชิกในที่ประชุม ให้ถือเป็นเอกสิทธิ์ที่จะลงคะแนนโดยเปิดเผย

ข้อ ๖๖ การออกเสียงลงคะแนนเปิดเผยมีวิธีปฏิบัติดังต่อไปนี้

- (๑) กดปุ่มลงคะแนน (สัญญาณไฟปรากฏบนแผงแสดงตำแหน่งที่นั่ง) หรือยกมือขึ้นพร้อมกันตามที่ประธานกำหนด
- (๒) ยื่นขัน
- (๓) เรียกชื่อสมาชิกตามลำดับอักษร ให้ออกเสียงลงคะแนนเป็นรายคน ตามวิธีที่ประธานกำหนด
- (๔) วิธีอื่นใดซึ่งที่ประชุมเห็นสมควรเฉพาะกรณี

การออกเสียงลงคะแนนโดยวิธีกดปุ่มลงคะแนนนั้น ตามปกติให้กระทำแบบไม่ตั้งเวลากดปุ่ม จะกระทำแบบตั้งเวลากดปุ่มได้ต่อเมื่อคณะรัฐมนตรี หรือสมาชิกรวมกันไม่น้อยกว่ายี่สิบคนร้องขอ

การออกเสียงลงคะแนนเปิดเผยนั้น ให้ใช้วิธีตาม (๑) จะใช้วิธีตาม (๒) (๓) หรือ (๔) ได้ต่อเมื่อคณะกรรมการร้องขอ หรือ เมื่อสมาชิกเสนอญัตติและที่ประชุมอนุมัติ หรือเมื่อมีการนับคะแนนเสียงใหม่ตามข้อ ๗๒

การออกเสียงลงคะแนนตาม (๑) หรือ (๒) นั้น ให้กดปุ่ม ยกมือหรือยืนอยู่จนกว่าประธานจะสั่งให้เลิกกดปุ่ม เขามือลงหรือนั่งลง แล้วแต่กรณี

ข้อ ๖๓ การออกเสียงลงคะแนนลับมีวิธีปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) เขียนเครื่องหมายบนแผ่นกระดาษใส่ซองที่เจ้าหน้าที่จัดให้ ผู้เห็นด้วยให้เขียนเครื่องหมาย ✓ ผู้ไม่เห็นด้วยให้เขียนเครื่องหมาย x ส่วนผู้ไม่ออกเสียงให้เขียนเครื่องหมาย ๐

(๒) ผู้เห็นด้วยให้ลงเบยสีน้ำเงิน ผู้ไม่เห็นด้วยให้ลงเบยสีแดง ส่วนผู้ไม่ออกเสียงให้ลงเบยสีขาว

(๓) วิชอนใดซึ่งที่ประชุมเห็นสมควรเฉพาะกรณี

การที่จะให้ออกเสียงลงคะแนน (๑) หรือ (๒) ให้เป็นอำนาจของประธานที่จะพิจารณาเห็นสมควร เว้นแต่จะมีผู้เสนอญัตติให้ใช้วิธีใดวิธีหนึ่งดังกล่าวข้างต้น และที่ประชุมอนุมัติ และให้นำความในข้อ ๕ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๖๔ ลำดับการลงमतนั้น ให้ลงมติในญัตติสุดท้ายก่อนแล้ว ย้อนเป็นลำดับไปหาญัตติต้น แต่มิให้ถือว่าครามผิดพลาดในการเรียง

เล่ม ๑๐๒ ตอนที่ ๖๓ ราชกิจจานุเบกษา ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๒๘

ลำดับดังกล่าวมานี้ เป็นเหตุให้มติที่ได้ลงคะแนนและนับคะแนนเสร็จแล้ว เป็นอันเสียไป

ข้อ ๖๕ ประธานมีอำนาจสั่งให้รวมหรือแยกประเด็นพิจารณา หรือลงมติ เว้นแต่ที่ประชุมจะมีมติเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๖๐ สมาชิกซึ่งเข้ามาในที่ประชุมระหว่างการออกเสียงลงคะแนน ในกรณีออกเสียงลงคะแนนเปิดเผย อาจลงคะแนนทางฝ่ายที่ยังนับคะแนนเสียงไม่เสร็จ หรือในกรณีออกเสียงลงคะแนนลับ อาจลงคะแนนได้ก่อนประธานสั่งให้นับคะแนนเสียง

ข้อ ๖๑ เมื่อได้นับคะแนนเสียงแล้ว ให้ประธานประกาศมติต่อที่ประชุมทันที ถ้าเรื่องใดรัฐธรรมนูญหรือข้อบังคับกำหนดไว้ว่ามติจะต้องประกอบด้วยคะแนนเสียงถึงจำนวนเท่าใด ก็ให้ประกาศด้วยว่าคะแนนเสียงข้างมากถึงจำนวนที่กำหนดไว้นั้นหรือไม่

ข้อ ๖๒ การนับคะแนนเสียงครั้งใด ถ้ารัฐมนตรีขอให้นับใหม่ หรือสมาชิกร้องขอโดยมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่ายี่สิบคน ให้มีการนับใหม่ ก็ให้มีการนับคะแนนเสียงใหม่

การนับคะแนนเสียงใหม่ดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ให้เปลี่ยนวิธีการลงคะแนนเป็นวิธีดังกล่าว ในข้อ ๖๖ หรือข้อ ๖๗ ซึ่งอยู่ลำดับถัดไปแล้วแต่กรณี แต่ถ้าวิธีที่ถูกหักทวงเป็นวิธีดังกล่าวในข้อ ๖๖ (๔) หรือข้อ ๖๗ (๓) ให้เปลี่ยนเป็นวิธีใด ๆ ตามที่ประธานเห็นสมควร

เมื่อได้มีการนับคะแนนเสียง โดยวิธีดังกล่าวในข้อ ๖๖ (๓) หรือข้อ ๖๗ (๒) แล้ว จะขอให้มีการนับคะแนนเสียงใหม่อีกมิได้

เล
เท
ลง
ห
โค
คณ
ด้วย

ข้อ ๑๓ ญาติใดไม่มีผู้คัดค้าน ให้ประธานตามที่ประชุมว่ามีผู้เห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่ เมื่อไม่มีผู้เห็นเป็นอย่างอื่น ให้ถือว่าที่ประชุมลงมติเห็นชอบด้วยญัตตินั้น

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่ญัตติที่เป็นร่างพระราชบัญญัติหรือเรื่องอื่นใดที่รัฐธรรมนูญหรือข้อบังคับที่กำหนดให้ที่ประชุมวินิจฉัย โดยการออกเสียงลงคะแนน

หมวด ๔
กรรมการ

ข้อ ๑๔ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๓๕ ของรัฐธรรมนูญ ให้สภาตั้งคณะกรรมการสามัญประจำสภาขึ้นสืบแปดคณะ แต่ละคณะประกอบด้วยกรรมการมีจำนวนสืบเก้าคน คือ

- (๑) คณะกรรมการกิจการสภาผู้แทนราษฎร
- (๒) คณะกรรมการกิจการสตรีและเยาวชน
- (๓) คณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์
- (๔) คณะกรรมการการคมนาคม
- (๕) คณะกรรมการการคลัง การธนาคาร และสถาบันการเงิน
- (๖) คณะกรรมการการต่างประเทศ
- (๗) คณะกรรมการติดตามผลงานงบประมาณรายจ่ายประจำปี

- (๘) คณะกรรมการการทหาร
- (๙) คณะกรรมการการปกครอง
- (๑๐) คณะกรรมการการแรงงาน
- (๑๑) คณะกรรมการการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและ
การพลังงาน
- (๑๒) คณะกรรมการการวัฒนธรรมและการท่องเที่ยว
- (๑๓) คณะกรรมการการศึกษา
- (๑๔) คณะกรรมการการเศรษฐกิจ
- (๑๕) คณะกรรมการการสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
- (๑๖) คณะกรรมการสวัสดิการสังคมและการกีฬา
- (๑๗) คณะกรรมการอุตสาหกรรม
- (๑๘) คณะกรรมการพิจารณาเปิดเผยรายงานการ
ประชุมลับและตรวจรายงานการประชุม

หากมีความจำเป็นจะตั้งคณะกรรมการสามัญประจำสภา
คณะอื่นเพิ่มขึ้นอีกเมื่อใดก็ได้ สมาชิกคนหนึ่งจะดำรงตำแหน่งกรรมการ
สามัญประจำสภาได้ไม่เกินสองคณะ

ข้อ ๑๕ การเลือกตั้งคณะกรรมการ สมาชิกแต่ละคนมีสิทธิ
เสนอชื่อได้โดยไม่จำกัดจำนวน การเสนอนั้นต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อย
กว่าห้าคน

การเลือกตั้งคณะกรรมการวิสามัญ ให้ตั้งจากบุคคลที่คณะ
รัฐมนตรีเสนอชื่อจำนวนไม่เกินหนึ่งในสี่ของจำนวนกรรมการทั้งหมด
จำนวนนอกจากนั้นให้ประชุมเลือกจากรายชื่อที่สมาชิกเสนอ

เล
ว
ท
เล
ใน
บ
ม
เร
ป
ม
ท
ป
ค
ก
ท

การออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งคณะกรรมการ ให้เป็นไปตาม
วิธีประธานกำหนด

ข้อ ๑๖ การประชุมคณะกรรมการให้นำข้อบังคับเฉพาะ
ที่เกี่ยวกับการประชุมสภามาใช้บังคับโดยอนุโลม

ให้คณะกรรมการแต่ละคณะเลือกตั้งประธาน รองประธาน
เลขานุการ ผู้ช่วยเลขานุการ โฆษกและผู้ช่วยโฆษก จากกรรมการ
ในคณะนั้น ๆ

คณะกรรมการมีอำนาจตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณา
ปัญหาใด ๆ ตามแต่จะมอบหมายได้

ข้อ ๑๗ การเรียกเอกสารจากบุคคลใด ๆ หรือเรียกบุคคลใด ๆ
มาแสดงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น ในกิจการที่กระทำหรือใน
เรื่องที่พิจารณาสอบสวนหรือศึกษาอยู่ ให้ทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อ
ประธานคณะกรรมการหรือผู้ทำหน้าที่แทนประธานคณะกรรมการ

ข้อ ๑๘ สมาชิก รัฐมนตรี และผู้ซึ่งรัฐมนตรี หรือคณะรัฐมนตรี
มอบหมายมีสิทธิเข้าฟังการประชุมคณะกรรมการ ในกรณีประชุมลับ
ห้ามผู้มิได้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าฟังการประชุม เว้นแต่ได้รับอนุญาตจาก
ประธานคณะกรรมการ

ข้อ ๑๙ ภายใต้บังคับข้อ ๑๘ ผู้เสนอญัตติ รัฐมนตรี และผู้ซึ่ง
คณะรัฐมนตรีมอบหมายมีสิทธิชี้แจงแสดงความคิดเห็นในที่ประชุมคณะ
กรรมการได้ตลอดเรื่อง ส่วนผู้แปรญัตติมีสิทธิชี้แจงแสดงความคิดเห็น
ได้เฉพาะที่แปรญัตติไว้

การข้แสดงความคิดเห็นตามวรรคหนึ่ง ผู้เสนอญัตติหรือผู้แปรญัตติอาจมอบหมายเป็นหนังสือให้สมาชิกอื่นกระทำได้

ข้อ ๘๐ ให้เลขาธิการรัฐสภาประกาศกำหนดการประชุมคณะกรรมการไว้ ณ สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา และมีหนังสือนัดผู้เสนอญัตติหรือผู้แปรญัตติมาข้แจ้งประกอบญัตติหรือคำแปรญัตติ แล้วแต่กรณีล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวัน หากเรื่องใดจะก่อให้เกิดผลใช้บังคับเป็นกฎหมายหรือเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินต้องแจ้งให้คณะรัฐมนตรีทราบด้วย

ข้อ ๘๑ ถ้าผู้แปรญัตติหรือผู้รับมอบหมายไม่มาข้แจ้งต่อคณะกรรมการตามนัดจนเวลาล่วงไปเกินกว่าสามสัปดาห์นับแต่เวลาที่คณะกรรมการได้เริ่มพิจารณาคำแปรญัตติใด คำแปรญัตตินั้นเป็นอันตกไป เว้นแต่คณะกรรมการพิจารณาเรื่องนั้นยังไม่เสร็จ

ข้อ ๘๒ ถ้าผู้แปรญัตติหรือผู้รับมอบหมายไม่เห็นด้วยกับมติของคณะกรรมการในข้อใดจะสงวนคำแปรญัตติในข้อนั้นไว้เพื่อขอให้สภาวินิจฉัยก็ได้

ข้อ ๘๓ กรรมการผู้ใดไม่เห็นด้วยกับมติของคณะกรรมการในข้อใด จะสงวนความเห็นของตนในข้อนั้นไว้เพื่อขอให้สภาวินิจฉัยก็ได้

ข้อ ๘๔ เมื่อคณะกรรมการได้กระทำกิจการหรือพิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใด ๆ ตามที่สภามอบหมายเสร็จแล้วให้รายงานต่อสภา

ในที่ประชุมสภา คณะกรรมการมีสิทธิแถลงข้แจ้ง หรือแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการกระทำดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ในการนี้ คณะกรรมการจะมอบหมายให้บุคคลใด ๆ แถลงหรือข้แจ้งแทนก็ได้

เล่ม
คว
ขอ
ปร
ส
ดา
ใน
พิ
ก
ปร
ป
ได้
ก

ข้อ ๘๕ ถ้าคณะกรรมการเห็นว่า มีข้อสังเกตที่คณะกรรมการ
ควรทราบหรือควรปฏิบัติ ก็ให้บันทึกข้อสังเกตดังกล่าวไว้ในรายงาน
ของคณะกรรมการเพื่อให้สภาพิจารณา

ในกรณีที่สภาเห็นด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการ ให้
ประธานสภาแจ้งไปยังคณะกรรมการ

เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาหกสิบวันนับแต่วันที่ประธานสภาส่งข้อ
สังเกตของคณะกรรมการให้คณะกรรมการทราบ คณะกรรมการได้ปฏิบัติ
ตามข้อสังเกตนั้นประการใดหรือไม่ ให้ประธานสภาแจ้งให้ที่ประชุมทราบ
ในโอกาสแรกที่มีการประชุมสภา

ข้อ ๘๖ ถ้ามติของสภาให้คณะกรรมการใดกระทำการหรือ
พิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใดให้เสร็จภายในกำหนดเวลาใด และ
คณะกรรมการนั้นกระทำการหรือพิจารณาสอบสวนหรือศึกษาจะไม่
เสร็จภายในเวลาที่กำหนด ประธานคณะกรรมการต้องรายงานให้
ประธานสภาทราบโดยด่วน

ในกรณีดังกล่าวตามวรรคหนึ่ง ถ้าอยู่ในระหว่างสมัยประชุม ให้
ประธานสภารีบเสนอต่อที่ประชุม และที่ประชุมอาจลงมติให้ขยายเวลาที่
ได้กำหนดไว้ หรือให้ตั้งคณะกรรมการใหม่แทนคณะเดิม หรือให้ดำเนิน
การอย่างอื่นสุดแต่ที่ประชุมจะเห็นสมควร แต่ถ้านอกสมัยประชุมและ
คณะกรรมการมีอำนาจประชุมได้ตามข้อ ๘๓ ก็ให้ประธานสภา
มีอำนาจอนุญาตให้ขยายเวลาที่กำหนดไว้ได้ตามที่พิจารณาเห็นสมควร
แล้วแจ้งให้สภาทราบภายหลัง

ข้อ ๘๗ ห้ามมิให้คณะกรรมการใดดำเนินกิจการของสถานอก
สมัยประชุม เว้นแต่

(๑) ประธานสภาหรือกรรมการคนใดคนหนึ่งได้รับร้อง
ขอ และสภามีมติไว้ให้คณะกรรมการนั้นดำเนินกิจการนอกสมัยประชุม
ได้

(๒) หลังจากปิดสมัยประชุมแล้ว ประธานสภาพิจารณา
เห็นเป็นการสมควรเพื่อประโยชน์แห่งกิจการของสภา และได้ขอให้
คณะกรรมการนั้นดำเนินกิจการนอกสมัยประชุม ในกรณีเช่นว่านี้ ให้
ประธานแจ้งให้สภาทราบในโอกาสแรกที่มีการประชุมสภา

ข้อ ๘๘ กรรมการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) อายุของสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงหรือมีการยุบ
สภาผู้แทนราษฎร

(๒) ตาย

(๓) ลาออก

(๔) มีการตั้งคณะกรรมการใหม่แทนคณะเดิม

(๕) สภามีมติให้พ้นจากตำแหน่ง

(๖) ขาดประชุมสามครั้งติดต่อกันโดยไม่มีเหตุผล
อันสมควร และมีได้แจ้งเป็นหนังสือให้ประธานคณะกรรมการทราบ

ข้อ ๘๙ ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการในคณะกรรมการใด
ว่างลง ให้ประธานคณะกรรมการแจ้งต่อประธานสภาเพื่อขอให้สภา
ตั้งซ่อม

หมวด ๕

การเสนอ และการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติ

ข้อ ๕๐ ให้มีสารบบลงวันที่สภาส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังวุฒิสภา และวันที่สภาได้รับร่างพระราชบัญญัตินั้นจากวุฒิสภา

ข้อ ๕๑ ร่างพระราชบัญญัติต้องแบ่งเป็นมาตรา และต้องมีบทกประกอบ ดังต่อไปนี้

(๑) หลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ

(๒) เหตุผลในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

หลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินั้น ให้กำหนดโดย

ชัดแจ้ง

ในกรณีที่เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิกกฎหมายเดิม ให้ระบุมาตราที่ต้องการแก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิกไว้ในหลักการหรือจรรยาไว้ในเหตุผลด้วยก็ได้

ข้อ ๕๒ ร่างพระราชบัญญัติที่สมาชิกเสนอต่อสภา ให้ประธานสภาทำการตรวจสอบ และหากมีข้อบกพร่อง ให้ประธานสภาแจ้งสมาชิกนั้นทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับ

ข้อ ๕๓ ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินตามความหมายที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๒๕ ของรัฐธรรมนูญซึ่งสมาชิกเป็นผู้เสนอนั้น ให้ประธานสภาส่งไปยังนายกรัฐมนตรีภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่รับร่างพระราชบัญญัตินั้นจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ในกรณีที่ประธานสภาวินิจฉัยว่า ร่างพระราชบัญญัติฉบับใดเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ให้ประธานสภาแจ้งให้สมาชิกผู้เสนอทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับร่างพระราชบัญญัตินั้น

เมื่อนายกรัฐมนตรีได้รับร่างพระราชบัญญัติตามวรรคหนึ่งแล้ว หากไม่พิจารณารับรองภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับ ให้ประธานสภาแจ้งเหตุขัดข้องให้ที่ประชุมทราบ

ข้อ ๕๔ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติให้กระทำเป็นสามวาระตามลำดับ

ข้อ ๕๕ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่หนึ่ง ให้สภาพิจารณาและลงมติว่าจะรับหลักการหรือไม่รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินั้น

เพื่อประโยชน์แก่การวินิจฉัยดังกล่าวในวรรคหนึ่ง สภาจะให้คณะกรรมการพิจารณาก่อนรับหลักการก็ได้

ในกรณีที่สภามีมติให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติหลายฉบับรวมกัน สภาจะลงมติรับหลักการหรือไม่รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติแต่ละฉบับหรือทั้งหมดรวมกันก็ได้ และเมื่อสภาได้มีมติรับหลักการแล้ว ให้สภาลงมติว่าจะให้ร่างพระราชบัญญัติฉบับใดเป็นหลักในการพิจารณาในวาระที่สอง

ข้อ ๕๖ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่สมาชิกเป็นผู้เสนอ ถ้าคณะรัฐมนตรีขอรับร่างพระราชบัญญัตินั้น ไปพิจารณาก่อนที่สภาจะลงมติตามข้อ ๕๕ ก็ให้รอการพิจารณาไว้ก่อนเมื่อที่ประชุมอนุมัติ แต่ต้องไม่เกินหกสิบวัน

ข้อ ๕๗ ในกรณีที่สภามติในวาระที่หนึ่ง รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ ให้สภาพิจารณาในลำดับต่อไปเป็นวาระที่สอง

ข้อ ๕๘ การพิจารณาในวาระที่สอง ให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยคณะกรรมการที่สภาตั้งหรือกรรมการเต็มสภา

ตามปกติ ให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยคณะกรรมการที่สภาตั้ง การพิจารณาโดยกรรมการเต็มสภาจะกระทำได้อีกต่อเมื่อคณะรัฐมนตรีร้องขอ หรือเมื่อสมาชิกเสนอญัตติโดยมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่ายี่สิบคน และที่ประชุมอนุมัติ

การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยกรรมการเต็มสภานั้น สภาจะตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาปัญหาใดโดยเฉพาะที่เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัตินั้นก็ได้

ข้อ ๕๙ ในกรณีพิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยคณะกรรมการที่สภาตั้งนั้น สภาจะให้คณะกรรมการสามัญหรือคณะกรรมการวิสามัญเป็นผู้พิจารณาก็ได้

ข้อ ๑๐๐ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติขึ้นคณะกรรมการที่สภาตั้ง สมาชิกผู้ใดเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติ ก็ให้เสนอคำแปรญัตติล่วงหน้าเป็นหนังสือต่อประธานคณะกรรมการภายในกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันถัดจากวันที่สภาฯรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ เว้นแต่สภาจะได้กำหนดเวลาแปรญัตติสำหรับร่างพระราชบัญญัตินั้นไว้เป็นอย่างอื่น

การแปรญัตติ โดยปกติต้องแปรเป็นรายมาตรา

การแปรญัตติเพิ่มมาตราขึ้นใหม่หรือตัดทอนหรือแก้ไขมาตราเดิม
ต้องไม่ขัดกับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินั้น

ข้อ ๑๐๑ เมื่อคณะกรรมการได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
เสร็จแล้ว ให้เสนอร่างพระราชบัญญัตินั้นโดยแสดงร่างเดิมและการ
แก้ไขเพิ่มเติมพร้อมทั้งรายงานต่อประธานสภา รายงานนั้นอย่างน้อยต้อง
ระบุว่าได้มีหรือไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติมในมาตราใดบ้าง และถ้ามีการแปร
ญัตติ มติของคณะกรรมการเกี่ยวกับคำแปรญัตตินั้นเป็นประการใด
หรือมีการสงวนคำแปรญัตติของผู้แปรญัตติ หรือมีการสงวนความเห็นของ
กรรมการ ก็ให้ระบุไว้ในรายงานด้วย

ข้อ ๑๐๒ เมื่อประธานสภาได้รับร่างพระราชบัญญัติและรายงาน
ของคณะกรรมการตามข้อ ๑๐๑ แล้ว ให้บรรจุเข้าระเบียบวาระการ
ประชุมภายในสิบวัน

ข้อ ๑๐๓ ในกรณีที่สภามีมติให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดย
กรรมการเต็มสภา ให้ถือว่าสมาชิกทุกคนในที่ประชุมประกอบกันเป็น
คณะกรรมการ และประธานของที่ประชุมมีฐานะเป็นประธานคณะ
กรรมการด้วย

การพิจารณาโดยกรรมการเต็มสภา เป็นทั้งการพิจารณาชั้น
กรรมการ และการพิจารณาของสภาในวาระที่สองเรียงตามลำดับมาตรา
รวมกันไป

ข้อ ๑๐๔ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่คณะกรรมการ
พิจารณาเสร็จแล้ว ให้สภาพิจารณาเริ่มต้นด้วยชื่อร่าง คำปรารภ แต่

เล่ม ๑๐๒ ตอนที่ ๖๓ รวบรวมงานเบกษา ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๒๘

พิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา และให้อภิปรายได้เฉพาะถ้อยคำหรือข้อความที่การแก้ไขเพิ่มเติม หรือผู้แปรญัตติสงวนคำแปรญัตติ หรือที่กรรมาธิการสงวนความเห็นไว้ ทั้งนี้ เว้นแต่ที่ประชุมจะลงมติเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๑๐๕ เมื่อได้พิจารณาตามข้อ ๑๐๔ จบร่างแล้ว ให้สภาพิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง และในการพิจารณาครั้งนั้นสมาชิกอาจขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำได้ แต่จะขอแก้ไขเพิ่มเติมเนื้อความใหม่ได้นอกจากเนื้อความที่เห็นว่ายังขัดแย้งกันอยู่

ข้อ ๑๐๖ เมื่อได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่สองเสร็จแล้ว ให้สภาพิจารณาเป็นวาระที่สาม

ข้อ ๑๐๗ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่สามไม่มีการอภิปราย และให้ที่ประชุมลงมติว่าเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบ

ข้อ ๑๐๘ ในกรณีที่สภาลงมติในวาระที่หนึ่ง ไม่รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติก็ดี หรือลงมติในวาระที่สามไม่เห็นชอบก็ดี ร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นอันตกไป

ข้อ ๑๐๙ ร่างพระราชบัญญัติใดต้องยับยั้งไว้โดยบทบัญญัติมาตรา ๑๒๘ ของรัฐธรรมนูญ เมื่อกำหนดเวลาตามมาตรา ๑๒๙ ของรัฐธรรมนูญได้ล่วงพ้นไป ประธานอาจขอปรึกษาที่ประชุมหรือสมาชิกอาจเสนอญัตติให้ยกร่างพระราชบัญญัตินั้นพิจารณาใหม่ได้

ข้อ ๑๑๐ ในกรณีที่สภามีมติในวาระที่สามเห็นชอบด้วยร่างพระราชบัญญัติใด ให้ประธานสภาดำเนินการเสนอร่างพระราชบัญญัตินั้นต่อวุฒิสภาต่อไป

ข้อ ๑๑๑ ในกรณีที่วุฒิสภาแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติที่ได้
เสนอไปตามข้อ ๑๑๐ ให้ประธานสภาดำเนินการเพื่อให้สภากำหนด
จำนวนและตั้งกรรมาธิการร่วมกัน

เมื่อสภาได้กำหนดจำนวนและตั้งกรรมาธิการร่วมกันแล้ว ให้
ประธานสภาแจ้งไปยังวุฒิสภา

เมื่อคณะกรรมาธิการร่วมกันได้รายงานและเสนอร่างพระราชบัญญัติ
ที่ได้พิจารณาแล้ว ให้สภาพิจารณาลงมติว่าเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบด้วย
ร่างพระราชบัญญัตินั้น

หมวด ๖

การตั้งกระทู้ถาม

ข้อ ๑๑๒ การตั้งกระทู้ถาม ให้เสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือยื่นต่อ
ประธานสภาโดยมีข้อความเป็นคำถามในข้อเท็จจริงหรือนโยบาย และให้
ระบุตัวว่าจะให้ตอบในราชกิจจานุเบกษาหรือในที่ประชุมสภา

ข้อเท็จจริงที่อ้างประกอบกระทู้ถาม ต้องเป็นข้อเท็จจริงที่ผู้ตั้งกระทู้
ถามรับรองว่าถูกต้อง แม้ไม่ได้ยืนยันรับรองไว้ในกระทู้ถามก็ตาม และถ้า
จำเป็นจะต้องมีคำชี้แจงประกอบ ให้ระบุแยกเป็นส่วนหนึ่งต่างหาก

คำถาม ข้อเท็จจริง ตลอดจนคำชี้แจงประกอบ ต้องไม่พวมเพื่อย
วนเวียนซ้ำซาก หรือมีลักษณะเป็นการอภิปราย

ข้อ ๑๑๓ กระทู้ถามแต่ละกระทู้ขึ้น ให้ตั้งถามและซักถามได้
เฉพาะคนเดียว

การ

ใหม่

ครั้ง

ถูก

พิบัติ

อันดี

สัมพั

หรือ

ใดที่

- ข้อ ๑๑๔ กระทู้ถามต้องไม่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้
- (๑) เป็นเชิงประชด เสียดสีหรือกลั่นแกล้งใส่ร้าย
 - (๒) เคลือบคลุมหรือเข้าใจยาก
 - (๓) เป็นเรื่องที่โต้ตอบแล้วหรือชัดเจนแล้วว่าไม่ตอบ
 - (๔) เป็นการให้ออกความเห็น
 - (๕) เป็นปัญหาข้อกฎหมาย
 - (๖) เป็นเรื่องที่ไม่มีความสำคัญ
 - (๗) เป็นเรื่องส่วนตัวของบุคคลใด ๆ เว้นแต่ที่เกี่ยวกับ

การทำงานในหน้าที่ราชการ

ข้อ ๑๑๕ กระทู้ถามตามข้อ ๑๑๔ (๓) นั้น จะตั้งกระทู้ถามขึ้นใหม่ได้ในเมื่อมีสาระสำคัญต่างกัน หรือพฤติการณ์ในขณะที่มีกระทู้ถามครั้งนั้นได้เปลี่ยนแปลงไปจากเมื่อตั้งกระทู้ถามครั้งก่อน

ข้อ ๑๑๖ กรณีที่เกี่ยวกับประโยชน์สำคัญของแผ่นดิน หรือเหตุฉุกเฉินที่ความจำเป็นรีบด่วนในอันจะรักษาความปลอดภัยหรือบังคับภัยพิบัติสาธารณะ หรือกระทบกระเทือนต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดี หรือเสรีภาพของประชาชนอย่างร้ายแรง หรือกระทบกระเทือนต่อสัมพันธไมตรีระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นเรื่องที่รัฐมนตรีควรจะต้องรับชี้แจงหรือดำเนินการโดยทันทีนั้น จะตั้งกระทู้ถามด่วนก็ได้

ข้อ ๑๑๗ ให้เป็นอำนาจของประธานสภาที่จะวินิจฉัยว่ากระทู้ถามใดที่สมาชิกตั้งถามมาเป็นหรือไม่เป็นกระทู้ถามตามข้อ ๑๑๒ ข้อ ๑๑๔ ข้อ ๑๑๕ หรือข้อ ๑๑๖

การวินิจฉัยดังกล่าวในวรรคหนึ่งเป็นประการใด ให้เลขาธิการรัฐสภา
แจ้งให้ผู้ตั้งกระทู้ถามทราบภายในสัปดาห์นับแต่วันที่ได้รับกระทู้ถามนั้น

ข้อ ๑๑๘ ให้ประธานสภาจัดส่งกระทู้ถามไปยังรัฐมนตรีซึ่งเกี่ยวข้อง
และโดยปกติให้บรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมภายในสัปดาห์นับแต่วัน
ที่ส่งไป แต่ในกรณีที่เป็นการกระทู้ถามด่วน ให้ประธานสภาจัดส่งกระทู้
ถามด่วนนั้นไปยังรัฐมนตรีซึ่งเกี่ยวข้อง และให้แจ้งไปด้วยว่าได้กำหนดจะ
ให้ผู้ตั้งกระทู้ถามถามเรื่องนั้นในการประชุมครั้งใด การกำหนดเวลาดังกล่าว
ให้ประธานสภาคำนึงถึงความสำคัญของเหตุการณ์และความสนใจของ
ประชาชนซึ่งควรจะได้ทราบโดยปัจจุบันนั้นเป็นหลักพิจารณา

ในกรณีที่ประธานสภาไม่อาจบรรจุกระทู้ถามเข้าระเบียบวาระการ
ประชุมได้ภายในกำหนดระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้แจ้งเหตุขัดข้องให้ที่
ประชุมทราบและเจ้าของกระทู้ถาม

ข้อ ๑๑๙ เมื่อถึงระเบียบวาระกระทู้ถาม ให้ประธานอนุญาตให้
ถามตามลำดับ

ถ้ามีกระทู้ถามด่วน ให้ประธานอนุญาตให้ถามก่อนกระทู้ถามธรรมดา

ถ้ามีกระทู้ถามด่วนหลายกระทู้ ให้ประธานอนุญาตให้ถามก่อนหลัง
ตามที่ประธานเห็นสมควร

ข้อ ๑๒๐ ผู้ตั้งกระทู้ถามมีสิทธิถอนกระทู้ถามได้

เมื่อถึงระเบียบวาระกระทู้ถามของผู้ใด ถ้าผู้ตั้งกระทู้ถามไม่ถาม
หรือไม่อยู่ในที่ประชุม ให้ถือว่ากระทู้ถามนั้นตกไป

ข้อ ๑๒๑ การตอบกระทู้ถามของรัฐมนตรี ให้นำข้อ ๑๑๒ วรรค
สาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

เล่ม ๑๐๒ ตอนที่ ๖๓ ราชกิจจานุเบกษา ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๒๘

เมื่อรัฐมนตรีได้ตอบแล้ว ผู้ตั้งกระทู้ถามมีสิทธิซักถามได้อีกสามครั้ง เว้นแต่จะขอซักถามต่อไปเพราะคำตอบยังไม่หมดประเด็น และประธานอนุญาต

การซักถามนั้น ผู้ตั้งกระทู้ถามมีสิทธิที่จะชี้แจงข้อเท็จจริงประกอบได้เท่าที่จำเป็น

ข้อ ๑๒๒ รัฐมนตรีจะขอเลื่อนการตอบกระทู้ถามก็ได้ แต่ต้องชี้แจงเหตุผลในที่ประชุมและให้กำหนดว่าจะตอบได้เมื่อใด

ข้อ ๑๒๓ การประชุมครั้งหนึ่ง ๆ ให้บรรจุกระทู้ถามได้ไม่เกินห้ากระทู้ แต่ถ้าหากมีกรณีจำเป็นหรือเร่งด่วน ประธานสภาจะได้บรรจุกระทู้ถามเกินกว่าห้ากระทู้ก็ได้

ข้อ ๑๒๔ การประชุมครั้งหนึ่ง ๆ มิให้ผู้ตั้งกระทู้ถามคนเดียวถามเกินกว่าหนึ่งกระทู้ เว้นแต่ไม่มีกระทู้ถามของสมาชิกอื่นเหลืออยู่

ข้อ ๑๒๕ กระทู้ถามใดที่รัฐมนตรียังมิได้ตอบ ให้เป็นอันระงับไปเมื่อคณะรัฐมนตรีทั้งคณะพ้นจากตำแหน่ง

หมวด ๓

การขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจ

ข้อ ๑๒๖ เมื่อสมาชิกมีความประสงค์จะเสนอญัตติขอให้เปิดอภิปรายทั่วไปตามมาตรา ๑๓๑ ของรัฐธรรมนูญ ให้ยื่นต่อประธานสภาเป็นหนังสือ แสดงว่าจะเปิดอภิปรายทั่วไป เพื่อลงมติไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีเป็นรายบุคคลหรือทั้งคณะในเรื่องใดบ้าง

หมวด ๘

การรักษาระเบียบและความเรียบร้อย

ข้อ ๑๒๑ สถานที่ประชุมของสภาย่อมเป็นที่เคารพและเป็นเขตหวงห้าม ผู้เข้าไปต้องประพฤติตนให้เรียบร้อยมีสัมมาคารวะและต้องแต่งกายตามที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรกำหนด บุคคลอื่นที่มีใช้สมาชิกรัฐสภาหรือเจ้าหน้าที่รัฐสภา เมื่อหมดภารกิจต้องออกนอกสถานที่ประชุมของสภา

ให้งดเว้นการสูบบุหรี่ ในห้องประชุมสภา

ส่วนการแต่งกายของสมาชิกนั้น ให้แต่งเครื่องแบบ ๆ หรือสากลนิยม หรือตามที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรกำหนด

ข้อ ๑๒๔ ผู้ใดฝ่าฝืนข้อบังคับนี้ ประธานมีอำนาจเตือน ห้ามปราม ให้ถอนคำพูด ห้ามพูดในเรื่องที่กำลังปรึกษากันอยู่ ให้กล่าวขอขมาในที่ประชุม หรือสั่งให้ออกไปจากที่ประชุมครั้งนั้น โดยมีหรือไม่มีกำหนดเวลาก็ได้

ในกรณีที่ประธานสั่งให้ผู้ใดออกจากที่ประชุม หากผู้นั้นขัดขืน ประธานมีอำนาจสั่งสารวัตรรัฐสภา รองสารวัตรรัฐสภา หรือเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยให้นำตัวออกจากสถานที่ประชุมหรือออกไปให้พ้นบริเวณสภา

คำสั่งของประธานตามข้อนี้ ผู้ใดจะโต้แย้งมิได้

ได้ให้รัฐสภาเมื่อให้ประชุม

ข้อ ๑๒๘ การรักษาระเบียบและความสงบเรียบร้อยในส่วนที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอกที่จะเข้ามาในที่ประชุมสภาหรือบริเวณสภา หรือเข้าฟังการประชุมของสภา ตลอดจนมารยาทของบุคคลเช่นว่านั้น และการโฆษณาข้อความเกี่ยวกับการประชุมปรึกษาของสภา ให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานสภาวางไว้

หมวด ๘

การรับเงินประจำตำแหน่งและค่าใช้จ่ายในการเดินทาง

ข้อ ๑๓๐ สมาชิกผู้ใดมีความจำเป็นไม่อาจมาประชุมตามกำหนดได้ ให้แจ้งเป็นหนังสือต่อเลขาธิการรัฐสภาเพื่อทราบ การแจ้งโดยปกติ ให้แจ้งก่อนกำหนดการประชุม

สมาชิกผู้ไม่มาประชุมตามกำหนด โดยมีได้แจ้งให้เลขาธิการรัฐสภาทราบตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าขาดประชุม

ความในสองวรรคก่อนมิให้ใช้บังคับในกรณีที่สมาชิกไม่มาประชุมเนื่องจากการปฏิบัติกิจการอื่นที่เกี่ยวกับสภา

ข้อ ๑๓๑ สมาชิกผู้ใดขาดประชุม การรับเงินประจำตำแหน่ง ให้เป็นไปตามเกณฑ์ต่อไปนี้

(๑) ขาดประชุมเกินหนึ่งในสี่ของจำนวนวันที่มีการประชุมในสมัยประชุมนั้น ให้ลดเงินประจำตำแหน่งลงเฉพาะวันที่เกินวัน ละสี่ร้อยบาท

(๒) ขาดประชุมตลอดสมัยประชุม ให้งดจ่ายเงิน
ประจำตำแหน่งในระหว่างสมัยประชุมนั้นเสียทั้งสิ้น

ข้อ ๑๓๒ สมาชิกผู้ใดต้องคำพิพากษาของศาลถึงที่สุดให้ลงโทษ
จำคุก ให้งดจ่ายเงินประจำตำแหน่ง

ข้อ ๑๓๓ ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ค่าพาหนะ และค่าที่พักของ
สมาชิกหรือกรรมการ ให้เบิกได้ไม่เกินอัตราของผู้ดำรงตำแหน่งที่
เทียบเท่าปลัดกระทรวงตามนัยแห่งกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ
ว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ

ข้อ ๑๓๔ การเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ค่าพาหนะและค่าที่พัก
ให้ยื่นเบิกต่อเลขาธิการรัฐสภาตามแบบ โดยสมาชิกหรือกรรมการ
ผู้เบิกจะต้องลงลายมือชื่อรับรองว่าได้จ่ายไปจริงตามที่เบิกนั้น ทั้งนี้ จะมี
ใบสำคัญในการจ่ายแนบมาพร้อมกับการเบิกนั้นหรือไม่ก็ได้

ข้อ ๑๓๕ ให้เลขาธิการรัฐสภาเป็นผู้พิจารณาส่งจ่ายเงินที่เบิกจ่าย
ตามข้อบังคับนี้

หมวด ๑๐

บทสุดท้าย

ข้อ ๑๓๖ ถ้าประธานขอปรึกษา หรือสมาชิกเสนอญัตติโดยมี
สมาชิกรับรองไม่น้อยกว่ายี่สิบคน ให้งดใช้ข้อบังคับข้อหนึ่งข้อใดทั้งหมด
หรือบางส่วนเป็นการชั่วคราวเฉพาะกรณี และที่ประชุมอนุมัติ ก็ให้งด
ใช้ได้

ข้อ ๑๓๗ ถ้ามีปัญหาที่จะต้องตีความข้อบังคับนี้ ให้เป็นอำนาจของสภาที่จะวินิจฉัย และเมื่อที่ประชุมได้ลงมติวินิจฉัยโดยคะแนนเสียงไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเป็นประการใดแล้ว ให้ถือว่าคำวินิจฉัยนั้นเป็นเด็ดขาด

การขอให้ที่ประชุมวินิจฉัยตามวรรคหนึ่ง อาจกระทำได้โดยประธานขอปรึกษา หรือสมาชิกเสนอญัตติโดยมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่ายี่สิบคน

ข้อ ๑๓๘ การขอแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับนี้ ต้องเสนอเป็นญัตติโดยมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่ายี่สิบคน

การเสนอและพิจารณาญัตติดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ให้นำข้อบังคับว่าด้วยการเสนอและพิจารณาร่างพระราชบัญญัติมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๓๙ ในกรณีมีเรื่องที่สภาจะต้องพิจารณาเกี่ยวกับการอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้มีการจับหรือคุมขัง หรือหมายเรียกตัวสมาชิกไปทำการสอบสวนในฐานะเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญาในระหว่างสมัยประชุมตามมาตรา ๑๒๑ วรรคหนึ่งของรัฐธรรมนูญ หรือในกรณีมีเรื่องที่สภาจะต้องพิจารณาอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้มีการพิจารณาคดีอาญาที่สมาชิกถูกฟ้องในระหว่างสมัยประชุมตามมาตรา ๑๒๒ ของรัฐธรรมนูญ ให้ประธานสภาบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วน

ข้อ ๑๔๐ สภาจะประชุมปรึกษาเรื่องการร้องขอให้ปล่อยสมาชิกซึ่งถูกคุมขังตามมาตรา ๑๒๓ ของรัฐธรรมนูญ จะกระทำได้ต่อเมื่อประธานสภาขอปรึกษาที่ประชุมหรือสมาชิกเสนอญัตติโดยมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่ายี่สิบคน การพิจารณาเรื่องดังกล่าวให้ประธานสภาบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วน

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๑๔๑ ข้อบังคับนี้ไม่กระทบกระเทือนถึงการใดที่ได้กระทำเสร็จไปแล้วก่อนใช้ข้อบังคับนี้ ส่วนการใดที่ยังกระทำค้างอยู่ ให้ดำเนินการต่อไปตามข้อบังคับที่ใช้ก่อนวันใช้ข้อบังคับนี้

ข้อ ๑๔๒ ให้กรรมการในคณะกรรมการสามัญประจำสภาทุกคนพ้นจากตำแหน่งกรรมการเมื่อมีการตั้งกรรมการสามัญตามข้อ ๑๔ แล้ว เว้นแต่คณะกรรมการสามัญประจำสภาคณะใดมีการใดที่ยังกระทำค้างอยู่ให้ดำเนินการต่อไปจนกว่าจะแล้วเสร็จ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๒๘

อุทัย พิมพ์ใจชน
ประธานสภาผู้แทนราษฎร

เล่ม

เรือ

มาต

ได้มี

“Pro

บริหาร

พรรค

สอง